

Exegetisk genomgång av evangeliet för Tredje söndagen efter trefaldighet, årg. 1

Lukas 15:1-7

¹Ἦσαν δὲ αὐτῷ ἐγγίζοντες πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. ²καὶ διεγόγγυζον οἱ τε Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. ³εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγων. ⁴τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα καὶ ἀπολέσας ἐξ αὐτῶν ἓν οὐ καταλείπει τὰ ἐνεήκοντα ἑνέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς ἕως εὗρη αὐτό; ⁵καὶ εὐρῶν ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὄμους αὐτοῦ χαίρων ⁶καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας λέγων αὐτοῖς· συγχάρητέ μοι, ὅτι εὔρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. ⁷λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτως χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔσται ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐνεήκοντα ἑνέα δικαίους οἵτινες οὐ χρεῖαν ἔχουσιν μετανοίας.

Struktur:

- 1) Inledning (bakgrund): 15:1-3
- 2) Liknelsen om det förlorade fåret: 15:4-6
- 3) Tillämpning: glädjen i himlen (15:7)

Liknelse: (kiasm):

Bakgrund: En herde

A fåret förloras

B Herden söker tills han finner

C Herden gläder sig

C¹ Gläd er med mig

B¹ jag har funnit

A¹ mitt förlorade får

Tillämpning: glädje i himlen över en syndare som omvänder sig.

Paralleller mellan Luk 15:1-7 och Lukas 19:1-19. Notera även: 5:31-32; 7:29-30.

Fariséerna är upprörda

Folket är upprört

Ett förlorat får

Sackeus

En god herde

Jesus

Ett kostsamt letande

Jesus väljer en "quisling" som sin värd

Fåret hittas

Sackeus tar emot Jesu inbjudan

Festmåltid

Festmåltid

διεγόγγυζον: LXX: 2 Mos 15:24; 16:2, 7, 8; 4 Mos 14:2, 36; 16:11; 5 Mos 1:27; Jos 9:18.

GT-bakgrund: Hes 34; Jer 23:1-8; Ps 23.

Boktips:

Kenneth E Bailey, *Finding the Lost: Cultural Keys to Luke* (St. Louis: CPH, 1992).